

ἐπειγόμενος, ὁ μὴ σπεύδων Παξ.: *Εἴν' ἄβιαστος ἄνθρωπος, δὲν τὸν μέλει νὰ χαθῇ ὁ κόσμος.* Ἀντίθ. βιβαστικός.

ἄβιβλος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.) ἄβιβλος Ἦπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἄ- καὶ τοῦ οὐσ. βιβλίον. Πβ. μεσν. ἀβίβλης.

Ὁ μὴ ἔχων βιβλία, ὁ ἀγράμματος ἔνθ' ἄν.: Παροιμ. *Ἀβιβλος παππᾶς μεγάλος ψεύτης* (ἐπὶ τοῦ κακῶς ποιούντος τι δι' ἔλλειψιν μέσων, ὅπως ὁ ἀγράμματος ἱερεὺς ψεύδεται λέγων ὅτι ἐκτελεῖ καλῶς τὰ ἱερατικά του καθήκοντα) Λακων. *Ἀβιβλος ἱερεὺς, καθαρὸς ψεύτης* Ἦπ.

ἀβίγλιστος ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἄ- καὶ τοῦ ρ. βιγλίζω.

1) Ἀφρούρητος, ἀφύλακτος. 2) Ἀνερεύνητος.

ἀβίδωτος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀβίδου-τους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἄ- καὶ τοῦ ρ. βιδώνω.

1) Ὁ μὴ προσηρμοσμένος με βίδαν σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): *Ἀβίδωτος μύλος.* Ἀβίδωτη μηχανή-σκάλα σύνηθ.

2) Μεταφ. ὁ διανοητικῶς ἀνισόρροπος (οὗτινος ὁ ἐγκέφαλος δὲν λειτουργεῖ καθὼς ἡ μηχανή, τῆς ὁποίας λείπει που συνεχτικός τις δεσμός) Ἀθην.: *Εἴν' ἀβίδωτος, τοῦ λείπει μὴ βίδα.* Πβ. *ξεβιδωμένος.*

ἀβιζᾶδος ἐπίθ. Ζάκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ.

Ἐνετ. *avisado.*

Ὁ λαβὼν γνῶσιν παρὰ τινος περὶ πράγματός τινος, ὁ εἰδοποιημένος ἔνθ' ἄν.: *Εἴν' ἀβιζᾶδος πῶς θὲ νὰ ῥῖθο Ζάκ. Κέρκ.*

ἄβιος ἐπίθ. Κάλυμν. Κάρπ. Κρήτ. Ρόδ. Χίος κ. ἄ. ἄβιος Κάλυμν. ἄβιος Κρήτ. ἄβιος Κάρπ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἄβιος σημαίνει τὸν πενόμενον, τὸν ἄνευ πόρου ζωῆς. Τὸ ἄβιος ἔχει τὸ ὅ ἴσως κατὰ παρετυμ. πρὸς τὸ ἄργιος. Ἦ λ. καὶ παρὰ Γερμ.

1) Ὁ ζῶν βίον ἀπομεμονωμένον, ὁ περιορισμένος Κάρπ. 2) Ἀγνος, στείρος, ἄτεκνος, ἐπὶ ἀνθρώπου καὶ ζῴου Κάλυμν. Κάρπ. Κρήτ. Ρόδ. Χίος κ. ἄ.: *Ἀβια γυναῖκα Κάλυμν. Κρήτ. Κόττα-προβατῖνα ἄβια Χίος.* Ἀβια αἶγα Κρήτ. *Ἐ γάνει παιί, εἶναι ἄβια Κάλυμν.* Ἀβιος εἶναι, δὲν κάνει παιδιὰ Κάρπ. *Ὁ ἀερόφος μου εἶναι ἄβιος Κάλυμν.* || Παροιμ. φρ. *Ἀλλάγον τὰ ροῦχα σου πρὸς τοὺς ἀβίους Κάρπ. Μέρα γιὰ φίλον σπῖτι καὶ γι' ἀβιοῦν κελλάρι* (ἐπὶ βροχερᾶς ἡμέρας) αὐτόθ. || Παροιμ. *Ἀβιος παππᾶς δὲ γίνεται κι' ἄ γενῇ, δὲ νοστιμᾶ* (τὸ νοστιμῶ παρὰ τὸ νοστιμίζω σημαίνει γίνομαι εὐχάριστος, ἀρέσκω). Ἐπὶ τοῦ μὴ ἀπολαύοντος κοινωνικῆς ὑπολήψεως ἀτέκνου) Κάρπ. *Ἀβιος ἀβιὸν ἀνεεῖλῃ, τσιγκούνης τὸν τσιγκούνη* (ἀνεεῖλῃ τοῦ ρ. ἀναεῖλῶ. Ἐπὶ τοῦ παραβλέποντος μὲν τὰ ἴδια ἐλαττώματα, σκόμπτοντος δὲ τὸν ἄλλον διὰ τὰ αὐτὰ) αὐτόθ. || Ἀσμ.

Τὸ ἄβιος λαφίστας τὸ τρεῖ καὶ τοῦ λαγοῦ τὸ γάλα Κρήτ.

Ἐχω σεντονομάντηλα σεντούτσα διὰ ἑμᾶτα, αἱμ' ἡ Τονράννα ἡ ἄβια ἔν ἔχει πολλωμάτα

(δίστ. σχωπτικὸν τῆς ἀτέκνου Κυράννας στερουμένης ἐφαπλώματος) Κάρπ. Ἦ σημ. καὶ παρὰ Γερμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἄβλαστάρωτος 2.

ἀβιστίριχτος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἄ- καὶ τοῦ ρ. βιστιρίζω.

Ὁ μὴ ἐπηρεασθεὶς ὑπὸ κακοποιοῦ πνεύματος: *Ὅδε τὸν ἐγνώρισα ἐγώ, ἦταν ἀβιστίριχτος ἀκόμη, ὅτεμα ἐβιστιρίχτηκεν.*

ἀβιτσιάριγος ἐπίθ. Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἄ- καὶ τοῦ ρ. βιτσιάρω=ἐθίζω τινὰ κακῶς. Περὶ τῆς καταλ. -γος ἰδ. ΙΚακριδ. ἐν Ἀθηνᾶ 38 (1926) 194 κέξ.

Ὁ μὴ ἔχων ἐλαττώματα, ὁ ἀπηλλαγμένος κακῶν συνηθειῶν.

ἄβλαβα ἐπίρρ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πάρ. Πόντ. (Ἀμισ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)—Λεξ. Λάουνδ. ἄβλαβα Πάρ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἄβλαβος. Ἦ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Τὸ ἄβλαβα καὶ παρὰ Σομ.

Ἄνευ βλάβης, ἄνευ ζημίας ἔνθ' ἄν.: *Μπῆκε ὁ γαμπρὸς 'ς τὸ σπῖτι ἄβλαβα κ' ἔφινγε ἄβλαβα* (δηλ. χωρὶς νὰ θίξη τὴν τιμὴν τῆς μνηστῆς) Πάρ. *Ἀντὸ δὸ λόγο τὸν εἶπε ἄβλαβα αὐτόθ. Τὴν ἔκανε ἄβλαβα τὴν προξενεῖα* (χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ βλάβῃ προξενεύων κακὴν γυναῖκα ἢ κακὸν ἄνδρα) αὐτόθ. *Ἀβλαβα ἐποίη' αὐτο* (ἄβλαβα τὸ ἔκαμα, ἦτοι χωρὶς νὰ βλάβω κἀνένα) Χαλδ.

ἄβλαβος ἐπίθ. ἄβλαβος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πόντ. (Τραπ.) κ. ἄ.—Λεξ. Γαζ. (λ. ἀνέπαφος, ἀσινής) ἄβλαβος κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἄβλαβος βόρ. ἰδιώμ. ἄβλαβος Πελοπν. (Λακων.) ἄβλαος Κάρπ. Μεγίστ. κ. ἄ. ἄβλαγος Λέσβ. ἀνάβλαβος ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 28 (1916) Λεξικογρ. Ἀρχ. 22 ἀνέβλαβος ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,204 (ἐκδ. 1912).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἄ- καὶ τοῦ ρ. βλάβω (δι' ὃ ἰδ. βλάγω τω). Τὸ φ τοῦ ἄβλαβος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ βλάγω.

Α) Παθ. 1) Ὁ μὴ ὑποστάς βλάβην, ὁ μὴ παθὼν τι, ἀβλαβὴς Ἦπ. Θεσσ. (Ζαγορ.) Κάρπ. Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Βούρβουρ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) κ. ἄ.—ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἄν.—Λεξ. Γαζ. ἔνθ' ἄν.: *Ἐσένα ὁ ἔχει ἄβλαβη, μὰ μένα μ' ἔχει χίλιες βολὲς βλαμμένη* Ἀπύρανθ. *Τ' ἀμπέλια ἐφέτι εἶναι ἄβλαα Κάρπ. Οἱ ἐλαιές εἶναι ἄβλαες αὐτόθ. Ὅλ' ἐτσακοποδαρίγανε, ἐγὼ μονάχον εἶμαι ἄβλαβος* (ὅλοι ἐτσακίστηκαν εἰς τὰ πόδια, μόνον ἐγὼ εἶμαι ἀβλαβής) Τραπ. *Δὲ μ' ἔφαγαν οὔτε ψύλλοι οὔτε κορσοί, δὲν ἔμεινα ὅμως κι' ἀνέβλαβος ὁλότελα* ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἄν. || Φρ. *Σῶος κι' ἄβλαβος ἐξέβεν* (ἐβγήκε, ἦτοι δὲν ἔπαθε τίποτε) Κοτύωρ. **β)** Ὁ μὴ ἔχων σωματικὸν τι ἐλάττωμα, ἀρτιμελής Ἦπ. (Ἀρτ.) **γ)** Ὁ μὴ πάσχων ὑπὸ νοσήματος, ὑγιής Ἦπ. (Ἀρτ. κ. ἄ.) Παξ. Πελοπν. (Λακων.) κ. ἄ.: *Ἔτσι νὰ μοῦ φυλάῃ ὁ Θεὸς τὸ παιδί μου γιερὸ κι' ἄβλαβο!* (εὐχή) Παξ. || Φρ. *Γιερὸς κι' ἄβλαβος!* (εὐχή πρὸς τὸν ἐξ ἀσθενείας ἀναρρώσαντα) Λακων. *Γιερὸς κι' ἄβλαβος* (ἐπὶ τοῦ ἀπολαύοντος πλήρη υγείαν) Παξ. 2) Ἀθικτος, ἀνέπαφος Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Ἀβλαβο 'ναι 'κεῖ τὸ λάδι σου, κἀνείς δὲ δοῦ' γγιζε.* Συνών. ἄγγιχτος.

Β) Ἐνεργ. 1) Ὁ μὴ προξενὼν βλάβην, ὁ μὴ βλαβερὸς κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): *Ἀβλαβο γιαιτρικὸ-ζῶο-προῖμα-φαγεῖ κοιν. Ἀβλαβος καρπὸς-τόπος* Κρήτ. *Ἀβλαβον ὀφίδ'*-φαγεῖν (φίδι, φαγεῖ) Τραπ. Χαλδ. *Τὰ κυδώνια ψημένα 'ς τ' χόβονλ' εἶναι ἄβλαβα 'ς τοὺν ἄρρουστον* (χόβονλ' = χόβολη, ἀνθρακιά)

